
VOJENSKO-POLITICKÁ ČÁST

OBNOVA NĚMECKÉHO MILITARISMU REÁLNÝM NEBEZPEČÍM PRO SVĚTOVÝ MÍR

Podplukovník Bohuslav Krasický

Nebezpečí katastrofálního vzplanutí hospodářské krise v ekonomice Spojených států je stále akutní. Američtí imperialisté hledají cestu z krise v přechodu na válečné hospodářství, které jim zajišťuje dosahovat maximálních zisků na úkor čím dál tím bezuzdnějšího vykořisťování pracujících mas. Militarizace národního hospodářství i když do jisté míry oddaluje krizi, nemůže vyřešit rozpory vlastní kapitalistického systému, naopak neobyčejně je zesiluje. Přímým důsledkem militarizace hospodářství je provádění politiky válečných provokací, agresivních akcí a příprava nové světové války. Je to politika s posice síly, která se snaží podrobit americkému monopolistickému kapitálu všechny ostatní kapitalistické země a podrobit si také země, které se definitivně vymanily z pout kapitalismu a nastolit světové panství amerických monopolů.

Jen takovou politikou s posice síly může být uměle udržována válečná prosperita přinášející kapitalistům neomezené zisky a na čas oddalující katastrofu krise. S militarizací hospodářství Spojených států zákonitě souvisí i obnova válečného potenciálu západního Německa a politika obnovy německého militarismu, jak ji umožňují t. zv. pařížské a londýnské dohody. Na jejich základě se vytváří vojenský blok útočných sil USA, Anglie a Francie s německým militarismem. Vytvoření takového bloku zostrňuje mezinárodní situaci v Evropě a zesiluje hrozbu nové světové války.

Přijetím a prováděním pařížských a londýnských dohod se mění situace v Evropě a nebezpečí německé agrese se stává reálnějším.

Pařížské a londýnské dohody jsou hlavním nástrojem dovršení obnovy německého militarismu, jsou spiknutím světových monopolů proti míru a proti bezpečnosti národů.

Proto je třeba odhalovat podstatu těchto smluv, osvětlovat jejich ekonomické a politicko-vojenské důsledky pro vývoj mezinárodních vztahů v Evropě a ustavičně sledovat tento proces, zkoumat jeho zákonitosti.

Úkolem této stati je ukázat na podstatné rysy této nové situace a vyvodit z nich nejdůležitější závěry pro další boj proti německému militarismu, jakož i zdůvodnit nutnost neustále posilovat obranyschopnost naší země budováním pevné, nezdolné armády.

I

Proč má být právě západního Německa využito k rozpoutání nové světové války?

V „globální válečné strategii“ má západní Německo rozhodující úlohu. Tvoří v systému válečných základů USA nejdůležitější článek. Má pro USA strategicky výhodnou situaci, má velký průmyslově zbrojní po-

tenciál, velké lidské rezervy, má přístup k moři a rozvětvenou komunikační síť. Západoněmecké monopoly jsou neobyčejně silné a jsou spjaty s militaristickými tradicemi a revanšismem, který má stále ještě masovou základnu.

Západní Německo je úrovní své průmyslové výroby v současné době na druhém místě v kapitalistickém světě. Jeho průmyslová výroba je stejná jako průmyslová výroba Anglie a téměř o 40% vyšší než průmyslová výroba francouzská. Podle výpočtů buržoasních národohospodářů činí výrobní kapacita západoněmeckých podniků 60% těžby uhlí a 57% výroby oceli v celé kapitalistické Evropě. Již v roce 1952 byl západoněmecký průmysl schopen vyrobit ročně až 8000 těžkých tanků, 27 000 bojových letadel a 30 000 děl, t. j. tolik, kolik vyráběl průmysl hitlerovského Německa na vrcholu zbrojní konjunktury v letech 1942 až 1944. Podle údajů buržoasního tisku západoněmecký průmysl vyrábí z 80% pro válku. Ekonomická síla je charakterisována zejména vysokou koncentrací výroby a kapitálu.

Západoněmecký průmysl je vysoce koncentrován a neustále posilován dalšími kapitálovými investicemi jak vlastními, tak cizími v čele s kapitálem Spojených států. Monopoly překonaly svým rozsahem všechno, co existovalo na tomto poli v hitlerovském Německu v minulosti. Ovládají větší část výroby než za nacismu a představují silnější koncentraci kapitálu, než jaká existovala kdykoli předtím. Ústřední západoněmecká statistika akciových společností ukazuje tento proces koncentrace (podle Tägliche Rundschau z 15. 3. 1955):

Průměrná výše akciových kapitálů německých akciových společností v letech 1942, 1952 a 1953

(V úvahu jsou vzaty jen společnosti s kapitálem přes 10 milionů marek)

Průmyslový obor	1942	1952	1953
	Německo	Západní Německo	
	milionů marek		
železářský a ocelářský	31,9	36,0	67,1
chemický	73,4	32,5	85,8
elektrotechnický	65,5	83,2	83,2
automobilní	37,3	39,1	39,2
Celkový průměr	43,4	41,2	51,1

Z tabulky je vidět, že v roce 1953 vykazuje průmysl všech uvedených odvětví i v celku větší koncentraci kapitálu v rozhodujících akciových společnostech než v roce 1942, přesto, že se čísla z roku 1953 vztahují jen na západní Německo a čísla za rok 1942 zahrnují podniky, které pohltily kapitál v celé tehdy okupované Evropě. Tato tendence k rychlé koncentraci kapitálu se neobyčejně zesílí právě na základě provádění pařížských válečných dohod, a to jak růstem základního kapitálu, tak novými investicemi. Podle údajů měsíčníku bonnského spolkového sta-

tistického úřadu „Wirtschaft und Statistik“ vzrostl základní kapitál 105 strojírenských společností v letech 1951 až 1953 o 1,4%.

Ještě více vzrostly ve stejné době investice. U dříve již zmíněných 105 strojírenských společností vzrostly investice na výrobní prostředky (rozuměj ve válečné výrobě) na stroje a tovární budovy o 18,5%, to znamená více než desetinásobně vzhledem k přírůstku základního kapitálu).

V odvětvích, která jsou převážně orientována na válečnou výrobu, jako na př. v elektrotechnickém průmyslu, vzrostla hodnota investic za léta 1949 až 1952 přibližně o 35%.

Rychlé tempo koncentrace kapitálu daleko překročuje vývoj, který probíhal v Německu po první světové válce. To znamená, že dnes existují větší potenciální síly kapitálu než za nacistického režimu, které také neobyčejně zrychlují celý proces vyzbrojení západního Německa.

Proces rychlé koncentrace kapitálu je ovšem doplňován koncentrací výroby a řadou dalších opatření, která dávají západoněmeckému hospodářství válečný ráz. Koncentrace kapitálu a výroby se uskutečňuje pod rozhodujícím vlivem amerického kapitálu. Americký kapitál si za deset let po skončení druhé světové války získal pevné posice v nejdůležitějších odvětvích západoněmeckého hospodářství.

Schválení pařížských dohod znamená pro západní Německo povinnost převést celé hospodářství na válečné koleje. To znamená, že budou zrušena všechna zbývající omezení výroby válečného materiálu. Proces koncentrace kapitálu zesílí moc monopolů.

Západní Německo kromě ekonomického potenciálu může poskytnout pro přípravu nové války také rozhodující lidské rezervy. Žádný jiný stát nemůže americkým monopolistům poskytnout takový materiál jako západní Německo. Západní Německo má asi 50 milionů obyvatel, t. j. jen o 1 až 2 miliony méně než má Anglie, a skoro o 7 milionů více než má Francie. Podle odhadů zahraničního tisku (jistě přemrštěných) je západní Německo schopno postavit armádu o více než 5 milionech lidí, při čemž nejméně polovina z nich má bojové zkušenosti z druhé světové války i když dnes jsou zastaralé. Značná část těchto fašistických živlů je prosáklá duchem revanšismu a je ochotna ke každému dobrodružství. Téměř půl milionu bývalých příslušníků wehrmachtu je dnes znovu v uniformě. Další půl milionu má být nabráno podle pařížských dohod.

Západní Německo poskytuje americkým monopolistům jak ekonomicky, tak politicky i vojensky centrum t. zv. integrace Evropy a poskytuje americkým monopolům výhodné postavení proti ostatním kapitalistickým zemím na západě Evropy. Spojené státy využily možnosti okupace západního Německa k tomu, aby si na jeho území vybudovaly válečné základny a aby si tu zajistily výhodnou sféru pro své kapitálové investice. Během desíti let proměnily západní Německo v jednu ze svých nejlepších kolonií. Třeba říci, že se to stalo se sympatiemi a podporou samých německých monopolistů, kteří tak ušli zaslouženému trestu za válečné zločiny. Bonnský loutkový stát panství amerických monopolistů neobyčejně upevnil. Americké a západoněmecké monopoly nastolují opět hrubou vojenskou diktaturu, která usiluje o postupné likvidování socialistického a demokratického hnutí. Politická moc buržoasie vládnoucí v bonnském parlamentě opírá se o neobyčejně silnou moc mezinárodních

monopolů, v kterých mají monopoly USA vyhrazenu vedoucí úlohu. Takto se spojily agresivní síly USA s agresivními silami západního Německa a vytvářejí akutní hrozbu bezpečnosti evropským národům. Američtí imperialisté nemohli nalézt opravdu lepšího a schopnějšího spojence. Dnešní představitelé amerického imperialismu se bedlivě učili u svých mistrů představitelů třetí říše jak v oblasti ekonomiky, tak i politiky a vojenství a plně využívají jejich zkušeností. Jde tedy o spojenectví nejtemnějších sil světové reakce a odtud plyne obrovské nebezpečí všemu lidstvu.

II

Jaký je obsah londýnských a pařížských dohod?

Pařížské a londýnské dohody jsou hlavním nástrojem dovršení obnovy německého militarismu. Obnovu německého militarismu můžeme sledovat jako dlouhodobý proces postupného obnovování útočného zbrojního potenciálu, který tvoří ekonomický základ německého militarismu, obnovení moci německých monopolů a vybudování loutkového státu pod ochranou okupačních mocností. Tento proces je prakticky dovršen obnovením německého militarismu, představovaného novým budováním wehrmacht, jak to umožňují londýnské a pařížské dohody. Postavení nové útočné wehrmacht je jen nutným následkem obnovení moci německých monopolů, zbrojního potenciálu a přechodu německého hospodářství na válečné koleje. Tento vývoj je diktován požadavky objektivního základního ekonomického zákona soudobého kapitalismu. Vývoj světového kapitalistického systému vyúsťuje v marasmu militarisace a přípravy nové světové války.

Londýnské a pařížské dohody po mnohé stránce přesahují původní návrhy o EOS a mají ještě dalekosáhlejší důsledky. Tyto dohody představují systém smluv, kterými je západní Německo včleňováno do t. zv. Západoevropské unie, do Severoatlantického paktu a jimiž je západnímu Německu poskytována t. zv. suverenita. Přitom tento systém chápe Německo v hranicích z roku 1937, což znamená, že považuje bonnskou vládu za vládu celého Německa a ignoruje existenci Německé demokratické republiky a dále že počítá s násilným rozšířením bonnského režimu na celé území Německa z roku 1937, t. j. i na území, která jsou dnes pod správcovostí NDR, lidově demokratického Polska a SSSR.

Systémem těchto smluv je západní Německo oficiálně přijato jako „rovnocenný partner“ mezi západní velmocí. Přitom je západnímu Německu dovoleno a uloženo se vyzbrojit, mít svou armádu, obnovit generální štáb atd. Tímto systémem dohod je definitivně pošlapána existující postupimská dohoda a všechna další ujednání mezi spojenci vůči Německu ve svém celku. Jde tedy o zásadní veřejný obrat ve vztazích západních mocností vůči Německu. Tím byly fakticky anulovány smlouvy francouzsko-sovětská a anglo-sovětská, které byly uzavřeny proti obnově německé agrese.

Pod tímto zorným úhlem si všimněme jen nejdůležitějších dokumentů pařížských a londýnských dohod.

1. Protokol o přetvoření bruselského paktu na Západoevropskou unii a připojení západního Německa a Itálie k této unii

Tato smlouva o Západoevropské unii byla zaměřena nikoli již proti obnově německé útočné politiky, jak tomu bylo původně alespoň pro zamaskování jejího charakteru, nýbrž na podporu „jednoty Evropy a napomáhání postupující integrace Evropy“. Německá spolková republika a Itálie se připojily k této změněné smlouvě. Jakékoli zmínky o boji proti obnově německé agrese byly z textu smluv odstraněny. Tak bylo západní Německo zapojeno do agresivní koalice USA, Francie a Anglie. Přitom v ní nabývá západní Německo vůči Anglii i Francii rozhodujícího postavení. Tak se uvolňuje cesta německému militarismu. Ozbrojené síly členských zemí Západoevropské unie umístěné na evropské pevnině mají být podřízeny vrchnímu veliteli NATO v Evropě ve shodě se „strategií NATO“. Tak jsou fakticky spojeny a podřízeny vojenské síly západního Německa americkému velení.

V celku tato smlouva uplatňuje základní prvky EOS, zbavuje západoevropské státy suverenity, pokud jde o řízení jejich ozbrojených sil. Podle článku 8 se předpokládá vytvoření zvláštní Rady Západoevropské unie se stálou působností a širokými plnými mocemi. Rada vytváří různé pomocné orgány jako na příklad orgán pro kontrolu zbrojení. Na rozdíl od EOS má tento systém zahrnout sedm zemí, mezi nimi i Anglii, která stála mimo EOS. Podle protokolu, o ozbrojených silách Západoevropské unie zůstává velikost ozbrojených sil stejná, jako byla v návrhu na EOS. Západní Německo má postavit 12 divisí.

Západoněmečtí militaristé se přirozeně trvale nespokojí s dvanácti divisemi, které mohou postavit pro NATO. Již nyní prohlašují, že mají lidské rezervy v počtu 4 až 5 milionů lidí a že je nutné vytvořit postupně celkem 60 západoněmeckých divisí. Pařížské dohody předpokládají plnou možnost dalšího zvýšení západoněmeckých ozbrojených sil. Dohody rovněž předpokládají vytvoření ještě dalších doplňujících vojenských útvarů podle tajných článků dohod.

2. Protokol o připojení západního Německa k Severoatlantickému paktu

Touto smlouvou se upravují vztahy mezi Severoatlantickým paktem a západním Německem. Severoatlantický pakt je kapitalistickým zemím západní Evropy představován jako hlavní záruka, že se západoněmecká wehrmacht nepokusí o útok na své západní spojence. Tento rámec má umožnit, kanalisovat německou agresi na východ. Začlenění západního Německa do Západoevropské unie a současně do Severoatlantického paktu má poskytnout USA pevnou oporu v tomto bloku proti Anglii a Francii. Zapojení západního Německa do NATO jen zesiluje agresivní charakter této organizace.

Vrchní velení NATO je svěřeno USA. Americkému vrchnímu veliteli je přiznáno postavení diktátora v západní Evropě. On rozhoduje, co se má stát v zemích sloučených v NATO v otázkách branných sil, jejich rozmístění, vyzbrojení a p., což jsou věci, které, v každém skutečně svrchovaném státě jsou nejvnitřnějšími záležitostmi státu. Toto ustanovení platí „na neomezenou dobu“. Podle klausule č. 6 je západnímu Německu zakázáno vystupovat z NATO pod trestem války. To znamená, že Německo nemůže být jinak „sjednoceno“ než v rámci atlantické aliance.

Po začlenění západního Německa do NATO je mírové sjednocení Německa vyloučeno. Podle článku 4. NATO může vláda USA konsultovat s účastníky paktu o vyslání svých vojsk do kterékoli západoevropské země, dojde-li tam na příklad k růstu protiamerické nálady, nebo stávkového hnutí. Právě to měli na mysli američtí a západoněmečtí monopolisté, když západní Německo začleňovali do NATO. Zájmy těchto monopolů jsou zajištěny ozbrojenou mocí.

3. „Smlouvou o vztazích mezi Německou spolkovou republikou a třemi mocnostmi“

se uděluje západoněmeckému státu „svrchovanost“. V prvním článku se praví, že skončí okupační statut ve spolkové republice a že „Spolková republika bude mít plnou moc svrchovaného státu ve svých vnitřních a zahraničních záležitostech“.

Západní mocnosti si však vyhrazují právo udržovat až do roku 1998 na západoněmeckém území okupační vojska v stejné síle jako dosud a po případě také větší. Ačkoli se „okupační statut“ formálně ruší, zůstávají práva okupačních mocností fakticky v platnosti.

V smlouvě se stanoví, že na území západního Německa mohou být za určitých okolností „dopravena vojska i bez svolení Spolkové republiky“. Při správě západního sektoru Berlína je bonnská vláda povinna radit se s okupanty.

Zahraniční politiku má bonnská vláda udržovat v souladu s cíli obsaženými v statutu „Evropské rady“.

4. Dohoda mezi Francií a západním Německem o sárském statutu

Podle této dohody zůstává Sársko Francii, ovšem prozatímně. Tak soudí západoněmečtí monopolisté i bonnská vláda. Takové rozhodnutí bylo nutné k získání francouzského souhlasu s dohodami, avšak na druhé straně bylo Spojenými státy kancléři Adenauerovi slíbeno, že jde o provisorium. V této souvislosti je třeba mít na paměti fakt, uvedený v oficiální důvodové zprávě k zákonu o ratifikaci předložené bonnskou vládou, totiž, že se Spolková republika uznává za totožnou s Německou říší v hranicích ze dne 31. prosince 1937.

Jestliže takto hovoří bonnská vláda ukazuje nezastřeně celou podstatu pařížských a londýnských dohod. Prozrazuje se také mnoho o ceně, za kterou bylo západní Německo získáno do této útočné aliance.

Pařížské dohody poskytují militaristům faktickou moc a mimořádná práva a otvírají tím cestu k nastolení diktatury v západním Německu.

Aby tato očividná skutečnost mohla být zamaskována a veřejné mínění kapitalistických zemí obelháno, mluví se v těchto dohodách o t. zv. systému záruk, který prý znemožňuje opakování německé agrese.

Především jde o kontrolu zbrojení. K tomu účelu byl ustanoven zvláštní orgán. Hlavní záruky záleží v tom, že se západní Německo zříká vyrábět zbraně t. zv. skupiny ABC, t. j. atomové, bakteriologické a chemické a že se zavazuje nečinit násilná opatření ke změně nynějších hranic Německa.

Dále prý nebude vyrábět určité typy těžkých zbraní, válečné lodě s výtlakem nad 3000 t, ponorky s výtlakem nad 350 t a dálkové bombardovací letouny. Kontrole podléhá výroba děl a minometů ráže nad

90 mm, všech druhů řízených střel, tanků, leteckých pum vážících nad 1000 kg a nábojů do všech druhů zbraní podléhajících kontrole.

Avšak Rada Západoevropské unie má právo dvoutřetinovou většinou učinit jakékoli změny v seznamu zakázaných nebo kontrolovaných zbraní. Nehledě na to, může západní Německo jakékoli zbraně dovážet — zákaz a kontrola se totiž nevztahuje na používání zbraní. Západní Německo může tedy cvičit svá vojska v používání těchto zbraní. Západní Německo získává možnost zahájit výzkumné práce na poli výroby atomových zbraní a jiných zakázaných druhů zbraní ve formě „výzkumných prací v oboru čisté vědy“. V tomto roce má být postaven první atomový reaktor v západním Německu. Poručí magnáti tajně plánují organizaci výroby výzbroje v zemích Středního Východu.

Groteskně působí „záruky“ Anglie, která je povinna na evropské pevnině udržovat čtyři divise a taktické letectvo, které mohou být z evropské pevniny staženy, bude-li je vláda potřebovat jinde nebo budou-li se jí zdát finanční náklady neúnosné. Jde opravdu jen o „symbolický akt“, jak to hodnotí sám francouzský tisk.

III

Jaké jsou nejdůležitější ekonomické a politicko-vojenské důsledky těchto dohod pro další vývoj mezinárodních vztahů v Evropě a ve světě

1. *Obnova německého militarismu s útočnou wehrmacht zesílí a prohloubí proces militarisace národního hospodářství evropských kapitalistických zemí sloučených v NATO a poskytne světovým monopolům opět krátkodobou válečnou konjunkturu a přirozeně maximální zisky.* To je také hlavním důvodem, proč monopolistické kruhy těchto zemí souhlasily se znovuvyzbrojením západního Německa. Poněvadž však západní Německo má největší možnosti rychlého vyzbrojení, budou muset všechny ostatní kapitalistické země vyrovnávat své síly vůči silám západního Německa, což povede k rozpoutání závodů ve zbrojení se všemi neblahými důsledky pro pracující masy těchto zemí. K takovému cíli vždy mířili američtí monopolisté, kteří spatřují v horečném zbrojení jedinou možnost oddálení hospodářské krise. Takové důsledky přijetí a provádění pařížských dohod na sebe nenechají dlouho čekat, o čemž svědčí následující fakta:

Spojené státy zvyšují výdaje na zbrojení ve státním rozpočtu v roce 1955/56 na 40,5 miliard dolarů, což je asi 28krát více než v rozpočtovém roce 1938/39 a třiapůlkrát více než v rozpočtovém roce 1947/48. Vojenské zakázky jsou nyní udělovány v rozsahu 3krát větším než před rokem. Rozvíjí se zejména výroba letadel a atomových a vodíkových zbraní. Početní stav ozbrojených sil činil 3,3 miliony osob a rozšiřují se aktivní zálohy. Hromadí se zásoby strategických surovin, potravin, decentralisuje se průmysl.

Krise, která se vyvíjela od poloviny roku 1953 a pokračovala i v roce 1954, kdy výroba poklesla i přes horečné zbrojení o 7%, se dále neprohlubuje. V souvislosti s londýnskými dohodami vypracovaly USA t. zv. „Program zajištění vzájemné bezpečnosti“, na jehož základě má

být vydáno v příštím roce 4,7 miliard dolarů na vojenské účely. V této souvislosti se index průmyslové výroby, který v červenci a srpnu roku 1954 poklesl na 123 (za 100 se považuje úroveň z roku 1947 až 1949), v září zvýšil na 124, v říjnu na 126, v listopadu na 129 a v prosinci na 130. Tak byla dohnána polovina poklesu od července 1953. Využití kapacity ocelářského průmyslu, která v létě 1954 poklesla na 65%, dosáhla koncem roku 85%. Kursy akcií průmyslových společností stouply do konce roku na úroveň, která byla o 44% vyšší než na konci roku 1953. Zvýšila se výroba oceli, aut i bytová výstavba. Tato fakta ještě neznamenají, že by byla krise v USA překonána, přesto však jsou novými jevy v současné ekonomice USA, vyvolanými novými zvýšenými výdaji na zbrojení v důsledku remilitarisace západního Německa.

Obdobný vývoj zaznamenává ekonomika kapitalistických zemí západní Evropy. V Anglii vzrostl celkový objem průmyslové výroby proti roku 1953 o 7%, ve Francii proti roku 1952 o 5%, v Itálii a Rakousku proti roku 1953 o 12%, v západním Německu o 11%, v Dánsku a Holandsku o 8%, ve Švédsku o 4%, v Norsku o 5%. Zvýšil se podíl vojenské výroby v celé průmyslové produkci všech hlavních západoevropských zemí. V Anglii činil tento podíl asi 17% celkové průmyslové produkce, ve Francii 15%. Zvýšení výroby v těchto zemích je rovněž podloženo zbrojením. Se zvyšováním výroby zvyšují se zisky monopolů. Rozpoutání závodů ve zbrojení je v ostrém protikladu požadavku odzbrojení, snížení výdajů státních rozpočtů pro vojenské účely, jak to navrhuje Sovětský svaz. Tak se dostávají do ostrého protikladu dvě linie zahraniční politiky: politika zbrojení a příprav nové světové války, kterou provádí USA a jejich spojenci a politika míru a mezinárodní spolupráce prováděná Sovětským svazem, zeměmi lidových demokracií, podporovaná milionovými masami pracujících lidí také kapitalistického světa.

2. *Militarisace národního hospodářství však neodstraní příčiny krise nadvýroby, vyplývající z rozporů vlastních kapitalismu, naopak tyto rozpory neobyčejně prohloubí, zejména zostří rozpor mezi prací a kapitálem.* Militarizace znamená, že velká část výroby a surovin nejde na účet spotřeby obyvatelstva, nýbrž se umrtvuje jako ohromné strategické zásoby. Válečná výroba se rozšiřuje. Při tom dochází k dalšímu snižování dělnických mezd, růstu bídy rolníků, zvyšování daňových břemen a ožebračování lidu koloniálních a závislých zemí. Válečná výroba vede nevyhnutelně ke zmenšení kupní síly obyvatelstva, a tak se vytvářejí předpoklady pro další, ještě hlubší krise.

Přes obrovské vojenské výdaje ze státního rozpočtu začala průmyslová výroba USA za 10 let třikrát klesat a to v roce 1946, 1949 a 1953/54. Za celé toto období se americký průmysl jen v roce 1953 přiblížil maximální úrovni výroby dosažené r. 1943, avšak dosud nikdy ji nepřesáhl. Z toho je vidět, že ani militarizace hospodářství prováděná v plné síle v USA nemůže zajistit trvalý vzestup průmyslové výroby.

Několik základních faktů o zbídačování pracujících a o zostřování rozporů mezi buržoasií a proletariátem. Nejnázornějším příkladem je růst daňového břemena. V USA se příjem z daní od roku 1939 do 1945 zvýšil 8krát. V roce 1953 dosáhly daně 62,65 miliard dolarů. Daně v Anglii činily v r. 1938 až 1939 896 milionů liber šterlinků, avšak v r. 1948 a 1949 již 3,5 miliardy liber šterlinků a v roce 1952 až 1953 4,29 miliard liber šterlinků. (J. Kuzminov: Měždunardnaja žizň čís. 1.)

Současně vzrůstá státní dluh. Tak v USA vzrostl státní dluh ze 40,4 miliard dolarů v r. 1939 na 258,6 miliard dolarů v r. 1945; v Anglii v těchto letech ze 7,2 miliard liber šterlinků na 21,5 miliard liber šterlinků. Státní rozpočet se stal jedním z nejdůležitějších nástrojů zajišťování maximálních zisků monopolů. Provádí se jím rozdělení státních zakázek velkým firmám, rozdělují se státní subvence. Přímé a nepřímé daně jsou hlavním zdrojem příjmů státního rozpočtu a pohlcují v USA a Anglii třetinu dělnických a úřednických mezd.

Se vzrůstem daní vzrůstá i drahota, snižují se reálné mzdy pracujících.

Tyto skutečnosti měly svůj odraz v růstu stávkového hnutí. Od roku 1935 do 1939 bylo v 16 největších kapitalistických zemích 49 515 stávek, jichž se zúčastnilo 15,5 milionů osob. Za období od roku 1946 do 1950 došlo v těchto zemích k 57 963 stávkám, jichž se zúčastnilo téměř 50 milionů osob. V USA činil v letech 1946 až 1952 průměrný počet stávek 4345 proti 2710 v předválečných letech (1934 až 1938) a počet stávkujících 2 846 000 osob proti 1 185 000 v předválečných letech.

Nemohl tedy rozbujelý vojenský rozpočet odstranit rozpory kapitalistického hospodářství. Zvýšila se bída a nespokojenost mas, poklesla koupěschopnost obyvatelstva, což vedlo k rozmachu stávkového boje. Boj dělnické třídy za vyšší mzdy je v současné době bojem proti přípravě nové války, proti realizaci pařížských dohod. A jestliže buržoasie hodlá rozpor mezi prací a kapitálem řešit rozpoutáním nové světové války, neměla by zapomínat na historické zkušenosti, které dokazují, že v důsledku první světové války odpadlo od kapitalistického systému Rusko, v důsledku druhé světové války pak řada evropských a asijských zemí. Je nepochybné, že by se ve třetí světové válce zhroutil celý kapitalistický systém, neboť k takovým důsledkům nevyhnutelně vede tento hlavní rozpor kapitalismu.

3. Proces militarizace ekonomiky a příprav války nelze organisovat úspěšně tam, kde dělnická třída může ke svému boji využívat demokratických práv a svobod. Proto jako zákonitý důsledek přípravy války usiluje buržoasie vždy o likvidaci demokratických svobod, o likvidaci demokratických organizací, o rozbíjení dělnického hnutí pravičáckými a oportunistickými elementy, které se dávají na cestu kolaborace s buržoasií a vpadají do zad revolučním silám kapitalistických zemí. Ohrožení demokratických svobod přichází na pořad dne.

Této snaze je možno čelit jen sjednocením všech demokratických sil země, zpevněním pout mezinárodní solidarity a proletářského internacionalismu. Proti „integrované síle“ buržoasie musí být vytvořena síla sjednocené dělnické třídy, akční jednota všech pracujících.

Příznačným příkladem pro tyto všechny jevy je bonnský spolkový stát, který se postupně přetváří v militaristicko-fašistickou diktaturu. Adenauerova klika usiluje o úplné znemožnění činnosti Komunistické strany Německa a německá sociální demokracie, která sehrála nejhabnější úlohu při ratifikaci pařížských dohod, je jejím nejvěrnějším přísluhovačem i když na oko je v opozici.

4. Dalším ekonomickým důsledkem přijetí a provádění pařížských dohod bude zostření rozporů uvnitř tábora imperialistů. Nezávisle na procesu „integrace“ Evropy a světa pod komandem amerických imperialistů se neustále zostřují rozpory uvnitř těchto seskupení.

Jestliže se monopolisté navzájem dohodnou o podílu na zisku, neznamená to nijak, že neusilují o jeho zvýšení na úkor svého slabšího partnera. Uvnitř těchto seskupení pokračuje ostrý konkurenční boj, který vzájemné vztahy mezi monopolisty a jednotlivými kapitalistickými zeměmi neobyčejně komplikuje. Intensita konkurence i její důsledky nejsou určovány přáním monopolistů, nýbrž působením ekonomických zákonů kapitalismu, zejména zákona nerovnoměrného hospodářského a politického vývoje kapitalistických zemí, který neustále narušuje existující poměr sil. Nebude na škodu poukázat na ekonomické kořeny některých hlavních rozporů uvnitř kapitalistického tábora ve vztahu k přijetí a provádění pařížských dohod.

První skupinu těchto rozporů tvoří rozpory vyplývající ze vztahů USA k ostatním kapitalistickým zemím západní Evropy „integrovaných“ v NATO. Objasním stručně podstatu těchto rozporů.

a) *USA usilují o získání světovlády.* Jak známo USA na válce vydělaly jak v hospodářském, tak i vojenském směru. Válka se nedotkla území USA, otevřela jim trhy a umožnila růst průmyslové výroby. Průmyslová výroba přesáhla v r. 1943 úroveň z roku 1939 2,2krát, zatím co úroveň výroby všech kapitalistických zemí poklesla. Podíl USA na průmyslové výrobě kapitalistického světa se zvýšil ze 45% v roce 1937 na 58% v roce 1948. USA rozšířily svou výrobní kapacitu průmyslu v roce 1945 proti roku 1939 asi o 40%. Tak USA nabyly obrovskou převahu nad svými partnery a zahájily rozsáhlou expansi na světové trhy zboží i kapitálu, na zdroje surovin a strategicky důležitá území. Zahájily agresivní kurs, jehož cílem bylo dosáhnout světovlády. Avšak takovému úsilí se stavěly ostatní kapitalistické země na odpor, a proto musely USA volit mnoho prostředků, aby si tyto země podřídily. Byly to zejména: Marshalův plán, různé programy „americké pomoci“, půjčky a nájem a p. Tak chtěly americké monopoly udržet a rozšířit své posice na světovém trhu a zároveň si podříditi hospodářství všech kapitalistických zemí. Ve snaze překonat své hospodářské těžkosti a nahradit pokles koupěschopné poptávky obyvatelstva vojenskou poptávkou rozvinuly hořečné zbrojení a přípravu nové světové války. Celý poválečný vývoj hospodářství USA je charakterisován neslýchaným růstem militarismu. V dějinách kapitalistického světa není prostě období, aby vojenské výdaje v míru dosáhly tak obrovských rozměrů a pohlcovaly až dvě třetiny rozpočtových výdajů.

Hospodářská expanse přešla nutně na expansi politicko-vojenskou, jejímž cílem je vtáhnout všechny podřízené kapitalistické země do války proti Sovětskému svazu a lidově demokratickým zemím. K tomuto cíli vytvářejí USA vojenské bloky a rozdmýchávají válečnou hysterii.

K provádění takové politiky je nezbytné hospodářské, politické i vojenské podřízení všech ostatních kapitalistických zemí. Avšak taková politika má pro partnery USA své neblahé důsledky. Způsobuje hlubokou desorganizaci hospodářství kapitalistických zemí tím, že zabranuje výměně zboží vzniklé na základě přirozené mezinárodní dělby práce mezi východní a západní částí Evropy. A tím, že současně omezuje jejich vývoz do USA vysokými cly, vytváří trvale dolarový deficit, rozvrácí finance těchto zemí a v politické oblasti si vyžaduje nutně ignorování

všech principů samostatnosti a nezávislosti, zřeknutí se t. zv. národních práv a zájmů podle potřeb amerických monopolistů.

Sama myšlenka nastolení americké světovlády je podmíněna naprostým ekonomickým politickým a vojenským podrobením všech ostatních kapitalistických zemí. Z toho vyplývá, že se politika USA nutně dostává do rozporu se zájmy národů těchto zemí, které nemohou připustit nastolení amerického světového panství za cenu vlastního zotročení.

Politika, která všechny ostatní ožebračuje a zotročuje, musí dříve nebo později narazit na odpor národů a musí dříve nebo později ztroskotat. Nejlepším důkazem tohoto faktu je historická zkušenost z druhé světové války, kdy se na jedné straně se Sovětským svazem octl také kapitalistické země, které společně bojovaly za svou národní samostatnou existenci proti plánům fašistických velmocí na vybudování své světovlády, ať to bylo buržoasii těchto zemí vhod či nikoliv.

V této souvislosti se může naskytnout otázka, proč tedy přes všechny tyto skutečnosti jde buržoasie kapitalistických zemí západní Evropy společně s americkými monopolisty? Předně proto, že považuje své spojení s americkými imperialisty za nutné pojištění proti nespokojenosti a revolučnosti svého vlastního vykořisťovaného a zbídačovaného lidu, proti jehož revoluční aktivitě potřebují jejich pomoc. Za druhé dostávají za své pomahačství slušnou odměnu ve formě mimořádných zisků z účasti v těch podnicích, kde je připuštěna jejich kapitálová účast, nehledě na běžné korupce a financování podvratné činnosti proti dělnickému a demokratickému hnutí v těchto zemích. Z hospodářské, politické, vojenské, národní podřízenosti světovládným plánům amerických imperialistů vyplývají hluboké rozpory mezi USA a ostatními kapitalistickými zeměmi západní Evropy.

b) *K této základní skutečnosti je třeba připojit ještě další: Začíná se totiž opět měnit poměr sil mezi hlavními kapitalistickými zeměmi. Daleko rychleji se rozvíjí výroba kapitalistických zemí západní Evropy než USA. Tak na příklad Anglie, přestože je závislá na USA a utrpěla značné ztráty v konkurenčním boji s americkými monopoly, rozšířila svou průmyslovou výrobu, která v roce 1948 převýšila úroveň z roku 1937 o 10%, v roce 1950 o 25% a v roce 1953 o 33%. Anglický vývoz neustále stoupá. Pokles zahraničních investic byl zastaven. Anglie vede s USA ostrý boj o surovinové zdroje, o nové trhy, o nové sféry vývozu kapitálu. (J. Kuzminov: Prohloubení všeobecné krise kapitalismu po druhé světové válce, Měždunarodnaja žizň, čís. 1/55.)*

Nejinak je tomu s Francií. Přes americkou konkurenci zvyšuje francouzský průmysl svou výrobu i vývoz. V roce 1948 převýšil francouzský průmysl úroveň z roku 1937 o 2%, v roce 1950 o 13% a v roce 1953 o 30%. V roce 1953 přesáhl francouzský vývoz úroveň roku 1938 4,5krát. Podíl Francie na vývozu kapitalistických zemí vzrostl ze 3,86% v roce 1938 na 5,13% v roce 1953. Před válkou činil podíl Francie na dovozu francouzských kolonií 59% a podíl USA 4,9%. Za války klesl podíl Francie v roce 1945 na 19,4% a podíl USA se zvýšil na 34,9%. V poválečné době se rozpoutal opět ostrý boj, v kterém se podíl Francie zvýšil v roce 1952 na 70,2% a podíl USA klesl na 6,2%, to znamená téměř na úroveň předválečných let. O čem svědčí tato fakta? Svědčí o tom, že země, které byly válkou oslabeny a tudíž upadly do ekono-

mické závislosti na USA, přes dodnes existující ještě závislost dobývají svých ztracených posic a ještě jsou schopny rozvíjet svou průmyslovou výrobu na vyšší úroveň než v předválečných letech. Takové jsou důsledky zákona nerovnoměrného hospodářského a politického vývoje kapitalismu. Posuzujeme-li tuto vývojovou tendenci, musíme učinit závěr, že tak, jak se mění ekonomické vztahy mezi USA a ostatními zeměmi západní Evropy, tak se mění i vztahy politické a vojenské závislosti. To je další zdroj rozporů mezi USA a kapitalistickými zeměmi západní Evropy.

c) *Pařížské a londýnské dohody zařazují do útočné aliance vedené americkými imperialisty dvě země poražené v druhé světové válce.* I tato skutečnost je zdrojem rozporů mezi státy agresivní koalice, neboť s obnovou průmyslového potenciálu poražených zemí přicházejí na zahraniční trhy noví konkurenti. Průmysl těchto zemí vzrůstá v poválečném období ve srovnání s Anglií, Francií a USA mnohem rychleji. Názorně nám to ukazuje tabulka růstu průmyslové výroby v poválečném období (1948 = 100):

Země	1949	1950	1951	1952	1953	1954 (8 měsíců)
USA	93	108	115	119	129	118
Anglie	106	114	117	114	121	125
Francie	110	111	125	131	127	135
Itálie	110	127	144	147	161	173
Japonsko	129	142	193	213	257	273
Západní Německo	144	180	216	231	251	271

Z toho je vidět, jak je rozdílné tempo růstu průmyslové výroby tří hlavních kapitalistických zemí a tří zemí poražených v druhé světové válce. S rychlým růstem průmyslové výroby požadují tyto země příslušné místo na zahraničních trzích, začínají vytlačovat jiné země nevyjímaje ani USA a Anglii. Je přirozené, že jakmile dosáhnou hospodářské nezávislosti na USA, nebudou ochotny snášet diktát amerických monopolů a zatouží jít samostatnou cestou svého rozvoje a tím dosahování svých maximálních zisků. Nelze tedy ani na závislost těchto zemí pohlížet jako na nějaký věčný, jednou daný ekonomický vztah, který si nutně vyžaduje i politickou a vojenskou podřízenost. Působení zákona nerovnoměrného hospodářského a politického vývoje kapitalismu mění vzájemné vztahy zemí a nutně způsobuje rozpory, které nelze natrvalo vyřešit žádnou diplomacií.

Druhou skupinu rozporů uvnitř tábora imperialismu tvoří rozpory vyplývající ze vztahů západního Německa k ostatním kapitalistickým zemím zejména západní Evropy. Tyto rozpory jsou neobyčejně zesilovány právě tou úlohou, kterou určují američtí monopolisté západnímu Německu s obnovenou wehrmacht.

Jak známo, obnovilo západní Německo svůj ekonomický potenciál a dále rozšířilo kapacitu svého průmyslu o nové rozsáhlé investice. V roce 1953 zvýšilo svůj vývoz na 4393,5 milionů dolarů a dostalo se

na třetí místo po Anglii a zatlačilo Francii na čtvrté místo. Západo-německé monopoly jsou velmi aktivní na trzích Afriky, Latinské Ameriky, Blízkého a Středního Východu, vytlačují britské a americké vývoze.

Obnovení ekonomického potenciálu se nemohlo jinak projevit než větším tlakem na zahraniční trhy. Takový je první zdroj rozporů mezi západním Německem a ostatními kapitalistickými zeměmi západní Evropy. Po přijetí pařížských dohod bude západní Německo vyrábět výzbroj pro ostatní partnery NATO, kteří se jak známo dohodli o rozdělení zisku. Podle údajů uvedených v západoněmeckém časopise „Die Welt“, budou po reorganizaci koncernů provedené v roce 1954 (rovněž v souvislosti s připravovanými dohodami) zahraniční monopoly kontrolovat 27,1% výroby oceli v západním Německu, 20,3% těžby uhlí a 20% výroby koksu. To znamená, že více než pětina všech zisků připadne zahraničním kapitalistům. Přitom USA rozšiřují svou kontrolou asi na 36,8% zahraničního kapitálu investovaného do německého průmyslu, Anglie na 16,5%, Francie na 7,7%. Jak vidět, je podíl francouzských monopolistů nejmenší, při čemž je Francie německým militarismem nejvíce ohrožena.

Západní Německo má největší potenciální předpoklady k tomu, aby se vyzbrojovalo rychlým tempem, a tedy aby hrálo vedoucí úlohu jak v Západoevropské unii, tak v NATO. A tu je kořen dalších rozporů mezi západním Německem a ostatními partnery zejména Anglií. Anglie spekulovala, že vyzbrojování západního Německa zeslabí jeho konkurenci na světových trzích. Avšak již nyní se ukazuje, že západní Německo bude schopno zahájit vyzbrojování a zároveň pokračovat v rozvoji civilní výroby k udržení a získání dalších zahraničních trhů. Tak se nutně rozpoutá boj západního Německa o obchodní i vojenskou hegemonii v Evropě, z něhož vyplynou ostré rozpory uvnitř těchto agresivních seskupení. Takové jsou nevyhnutelné důsledky přijetí pařížských dohod. Kromě těchto rozporů do jisté míry obecných existují ještě určité rozpory (specifické) mezi západním Německem a jednotlivými zeměmi západní Evropy, které mají rovněž velký význam. Posuďme jen ty nejdůležitější.

Nejvíce rozporů je ve vztazích mezi západním Německem a Francií. Kdykoliv jsou rozpory mezi oběma zeměmi diktátem amerických monopolistů urovnány, dříve nebo později znovu propuknou. Jejich základem je rovněž ostrý konkurenční boj mezi francouzskými a západoněmeckými monopolisty a také hluboký odpor francouzského lidu k agresivním silám militaristického západního Německa.

Západní Německo proniká na trhy Francie, zejména do francouzských koloniálních držav. Francouzská buržoasie tomuto úsilí čelí tím, že zakládá společné, francouzsko-německé akciové společnosti v severní Africe. Západní Německo má své plány na expansi svého kapitálu do Afriky a pokouší se vzkřísit v nové formě německou koloniální říši. Ústy předního monopolisty Schachta navrhl zřídit t. zv. „Fond na ochranu německých zájmů v Africe“, kterým má být umožněna rozsáhlá německá expanse na tyto trhy. Na druhé straně usiluje také Francie o zvýšení svého vývozu do západního Německa. Jak známo, francouzská vláda požádala, aby při Západoevropské unii byla zřízena zvláštní agentura pro zbrojení, jakýsi „zbrojní pool“, který by rozdělaval zbrojní dodávky mezi členy Západoevropské unie. Francie tak

chtěla mít možnost omezovat podíl západoněmeckých zbrojařských trustů, avšak tento návrh byl západním Německem zamítnut jako „diskriminační opatření“ se souhlasem monopolistů USA i Anglie. Francouzská buržoasie zůstala se svými požadavky izolována.

Nejinak tomu bylo s otázkou Sárska. Bylo prozatím ponecháno ve správě Francie, avšak francouzský kapitál je soustavně vytlačován ze zbrojařských podniků Sárska. Podle výroku kancléře Adenauera považuje se dohoda o sárském statutu jen za prozatímní. A poněvadž dodnes USA a Anglie nevyjasnily své stanovisko k otázce Sárska, trvají v této věci i nadále mezi západním Německem a Francií hluboké rozpory.

Rovněž ve vztahu západního Německa a Anglie jsou značné rozpory, přestože se právě Anglie stala jedním z iniciátorů londýnských a pařížských dohod (nebo právě proto). Konkurence západního Německa vůči Anglii na světových trzích vzrůstá. Německý průmysl vytlačuje anglické zboží z trhů Latinské Ameriky a Blízkého Východu i jinde. Výroba v Anglii vzrostla v prvním pololetí roku 1954 o 7,7% a v západním Německu o 11%. Během 10 měsíců r. 1954 vývoz ze západního Německa vzrostl o 20%, naproti tomu vývoz Anglie v téže době jen o 6%. Západní Německo předbíhá Anglii jak v tempu rozvoje průmyslové výroby, tak v dobývání zahraničních trhů. Zejména vzrůstá západoněmecký vývoz do Latinské Ameriky, kde západní Německo zaujalo druhé místo po USA. Rovněž na Blízkém Východě vykazuje anglický vývoz pokles, zatím co vývoz německého zboží vzrůstá. Západoněmečtí vývozci se usazují v Turecku, kterému poskytlo Německo podle dohody sjednané na konci minulého roku úvěr ve výši 225 milionů marek na nákup německého zboží. Také na trzích Švédska a Kanady počínají Angličané pocíťovat západoněmeckou konkurenci. Západoněmecký vývoz do Kanady se v roce 1954 proti r. 1953 zvýšil o 40%, zatím co anglický se zmenšil o 17%. Objem zahraničního obchodu západního Německa vzrůstá pomocí různých úvěrových systémů a fondů. Z těchto prostředků provádí západoněmecký kapitál velké investice v oblastech, které byly dříve vyhrazeny téměř jediné Anglii. Tak na př. z těchto fondů bylo rozděleno 50 milionů marek jako doplněk k úvěru „Vývozní banky“ na výstavbu ocelářské huti v Indii, kterou tam stavějí koncerny Krupp a Demag a 22 milionů marek na vybudování hnědouhelných dolů v Řecku, dále na elektrifikaci drah v Turecku a p. Ostrý konkurenční boj mezi západním Německem a Anglií tvoří ekonomický základ vážných politických rozporů, které existují mezi oběma zeměmi. Přes tyto skutečnosti konservativní vládě Anglie vyhovuje, aby byl v Evropě vychován protisocialistický čteník v militaristickém západním Německu, který by i za ni bojoval proti nastolení lidově demokratického zřízení v Itálii a ve Francii, který by zabráňoval demokratisaci celého Německa.

Při posuzování vztahů západního Německa k hlavním kapitalistickým zemím západní Evropy je třeba mít na paměti, že západní Německo je fakticky okupovanou zemí, že Spolková republika se svou vládou byla zřízena a je udržována hlavně okupační mocností USA. Kromě toho mohou okupační orgány provádět svá opatření nezávisle na této vládě. Pařížské a londýnské dohody ještě více svazují západní Německo a ukládají mu řadu těžkých povinností. Sama existence okupační moci zakládá objektivní nutnost hlubokého rozporu mezi lidem západního Německa

a okupačními mocnostmi. A jestliže s nimi společně vystupuje také jejich vlastní vláda, i mezi lidem a touto „vládou“. Tyto rozpory jsou zesilovány skutečností rozštěpení Německa, což vede k zostření vnitřního boje v západním Německu za mírové sjednocení země, kterému klade „vláda“ Spolkové republiky z příkazu okupačních mocností vědomě překážky. Plány USA a západoněmeckých militaristů s Německem odporují zájmům všeho německého lidu.

Přes to, že byly pařížské dohody přijaty reakční většinou 324 poslanců západoněmeckého spolkového sněmu, je nesporné, že byly přijaty proti vůli většiny obyvatelstva západního Německa i proti vůli Němců z NDR. Sama tato skutečnost nemůže nezostřovat existující rozpory mezi bonnskou vládou a německým lidem. Existují tedy síly, které se stavějí na odpor vývoji diktovanému monopolitistickými kruhy USA i západního Německa. Obyvatelstvo v čele s dělnickou třídou provedlo řadu významných akcí, jakých nebyla německá buržoasie svědkem od doby Hitlerova nástupu. Německé dělnictvo vyvíjí revoluční aktivitu, kterou různými manévry tlumí a svádí se správné cesty pravičácké vedení sociální demokracie i odborů. Organisováním lžioposice nahrávají tak tito zrádci dělnické třídy západoněmeckým monopolistům. Dělnická třída západního Německa chápe nutnost akční jednoty všeho dělnictva, nutnost mimoparlamentního boje za společné požadavky všech Němců: za sjednocení země na demokratickém základě, za poskytnutí plné samostatnosti a nezávislosti na základě sjednání mírové smlouvy po vzoru Rakouska, za začlenění demokratického Německa do celoevropského systému kolektivní bezpečnosti. V čele tohoto boje stojí Německá demokratická republika. Pařížské a londýnské dohody ignorují existenci NDR, neboť takové Německo nemůže sloužit zájmům amerických a anglických monopolistů, nemůže sloužit za válečnou základnu pro přípravu nové agresivní války proti Sovětskému svazu. Pařížské a londýnské dohody, které chtějí bonnský režim rozšířit i na území NDR, jasně odhalují agresivní podstatu těchto smluv.

Takové jsou ekonomické kořeny rozporů mezi hlavními kapitalistickými zeměmi. Avšak sama existence rozporů ještě nic neznamená, nedovedou-li jich pokrokové síly využít v zájmu boje za další mírový rozvoj všech národů. V tomto směru projevuje sovětská diplomacie neúnavnou iniciativu. Také dělnictvo a komunistické strany kapitalistických zemí jich využívají k tomu, aby dovedly vytvořit podmínky k uskutečnění široké akční jednoty pracujících a tak se společně postavily na odpor dobrodružným plánům na rozpoutání nové války.

5. Rozpory mezi metropolemi a koloniálními zeměmi se dále zostřují

V poválečném období mají tyto rozpory významnou úlohu. Neobyčejně zesílil národně osvobozenecský boj, který přivádí koloniální systém k rozpadu. Od imperialistického systému se odtrhla řada zemí. Tyto země nastoupily cestu samostatného svrchovaného vývoje. Pod jejich iniciativou se zapojují do boje proti kolonialismu ostatní národy Asie a Afriky. Existující rozpory mezi metropolemi a koloniálními zeměmi se zostřují právě urychleným kursem militarisace hospodářství hlavních kapitalistických zemí a přípravou nové války, neboť imperialistické země čím dál tím větší měrou zesilují vykořisťování těchto zemí, drán-

cuji jejich suroviny, zejména strategické, urychlují budování strategických základů a verbování lidí do imperialistických armád, a konečně zesilují potlačování národně osvobozenického boje koloniálních národů.

O dalším zostřování rozporů mezi metropolemi a koloniálními zeměmi svědčí zejména vývoj vzájemných vztahů mezi Anglií a Indií, jak se to v poslední době znovu potvrdilo na nedávné konferenci ministerských předsedů britského imperia. Rozpory se ukázaly v německé otázce a otázce Tajvanu, kde pokrokové stanovisko Indie zastával i Ceylon.

Dalším potvrzením existence hlubokých rozporů mezi koloniálními a závislými zeměmi a metropolemi je asijsko-africká konference konaná ve dnech 18. až 24. dubna 1955 v Bandungu. Tato konference má historický význam pro sjednocení boje všech asijských a afrických národů proti kolonialismu ve všech jeho formách. V jednání konference i v závěrečném komuniké jsou obsaženy všechny základní otázky vztahů těchto zemí, z nichž vyvěrají nesmiřitelné rozpory mezi vůlí těchto národů a vůlí koloniálních mocností představovaných světovým imperialismem. Konference přijala závěrečné komuniké, které ukazuje, jak se tyto národy stavějí zásadně proti politice svých mateřských zemí, jejich vlád, proti politice horečného zbrojení a přípravy nové světové války s použitím nukleárních zbraní. Sama tato skutečnost dosvědčuje existenci hlubokých rozporů, které se budou neustále zostřovat, tak, jak budou mateřské země na své koloniální a závislé země ukládat další břemena vynucovaná válečnou politikou.

Asijsko-africká konference zasadila novodobému kolonialismu nesmírně těžkou ránu a je historickým svědectvím vyvrcholení rozporů mezi koloniálními zeměmi a metropolemi, vyúsťujících v rozpad koloniální soustavy. Existence svobodné a nezávislé lidové Číny, Koreje, Vietnamu je pro asijsko-africké národy příkladem.

6. Přijetí pařížských dohod umožňuje agresivním kruhům USA neobyčejně urychlit vojenské přípravy v zemích, které se účastní těchto paktů, a zvýšit jejich tlak na země, které dosud stály mimo tyto útočné aliance. To vše ve svých důsledcích povede k přímému ohrožení míru v Evropě a ve světě. Uveďme některá data:

a) Rada Severoatlantického paktu v prosinci loňského roku v Paříži rozhodla vzít za „základ pro plánování obrany a příprav“ použití atomových a vodíkových zbraní. Toto rozhodnutí zvlášť dokresluje fakt, že pouhé dva měsíce předtím, dne 22. října 1954 přijal politický výbor IX. zasedání Valného shromáždění OSN návrh pěti mocností (SSSR a čtyř hlavních účastníků NATO) návrh resoluce, v které se poukazuje, že je nutno dosáhnout mezinárodní dohody v otázkách všeobecného snížení zbrojení a zákazu atomové zbraně. Také anglo-francouzské memorandum uveřejněné 11. června 1954 stanovilo snížení výroby zbraní obvyklého typu a zákaz atomových zbraní. Tak se vedoucí velmocí NATO v červnu a říjnu m. r. postavily pro upuštění od atomové války a pro zákaz atomových zbraní. Takovou masku si nasadili před tváří veřejného mínění světa, zatím co připravovali konkrétní návrhy na použití těchto zbraní v rámci NATO. V tom smyslu byla provedena již mnohá opatření. Na př. v Anglii je umístěna 49. americká letecká divize speciálně vycvičená pro atomové útoky, na území západní Evropy byla z USA dodána 280mm děla pro střelbu atomovými náboji, byly sem dodány baterie amerických dalekonosných raket s atomovými náboji „Honest John“ atd. V této

souvislosti zahájila propagační mašina v USA širokou maskovací kampaň, v které chce dokázat veřejnosti, že atomové zbraně jsou obvyklými zbraněmi a že jde o „použití jen taktické atomové zbraně“, a p. Zasedání Rady NATO, které poskytlo právo použít atomových zbraní americkým generálům, aniž by se museli radit s vládami ostatních partnerů NATO, je vážným nebezpečím pro mír. Tuto skutečnost charakterisuje vojenský pozorovatel listu „New York Times“ Baldwin dne 21. prosince 1954 takto: „V praxi však původní nepružná a mnoho času vyžadující procedura povolující použití atomových zbraní... se už stala daleko pružnější a rychlejší. Nyní jsou atomové zbraně na palubách amerických mateřských lodí, na základnách amerických vojenských leteckých sil i v jednotkách polní armády. Procedura povolující použití této zbraně je zjednodušena.“ Tak jsou usnadněny možnosti rozpoutat atomovou válku, nehledě na ústavy a souhlas vlád zemí, které jsou účastníky NATO. Vláda USA představovaná největšími monopolisty, by ráda postavila i národy před hotovou věc, aby národy nemohly vůbec vyjádřit svou vůli zabránit rozpoutání atomové války, nýbrž aby byly v takové ničivé válce slepě obětovány. To je nesmírné nebezpečí pro mír, které si musí lidové masy všech zemí uvědomit a proti němuž musí neúnavně a energicky bojovat.

b) Američtí imperialisté ve snaze urychlit přípravy k nové světové válce vykonávají v tom směru tlak na všechny země, které jsou členy jejich agresivních paktů, horečně budují základny a organisují jejich ozbrojené síly. Typickým příkladem tohoto úsilí je Itálie. Začlenění Itálie do Západoevropské unie hrubě porušuje ustanovení mírové smlouvy s Itálií, která přísně vymezuje rozsah ozbrojených sil Itálie. Mírová smlouva stanoví, že pozemní síly nesmějí přesáhnout počet 300 000 mužů. Ve skutečnosti měla Itálie začátkem r. 1954 ve zbraní půlmilionovou armádu a spolu s policejními oddíly přes 600 000 mužů. Itálie buduje silné letectvo a v nynější době má již 6 leteckých pluků. Zakládá se výroba letadel. Podle programu italské vlády má být zahájena výstavba 1000 reaktivních letounů, což rovněž odporuje mírové smlouvě. Obnovuje se vojenské námořnictvo, které mělo již v r. 1954 355 pravidelných jednotek, což činí co do počtu a co do tonáže lodí 2krát více než bylo Itálii povoleno mírovou smlouvou.

Počet italského námořnictva činí kolem 40 000 mužů, což rovněž mnohokrát převyšuje mez stanovenou mírovou smlouvou. V celé Itálii se budují strategické válečné základny, skladiště a silnice. Američané kontrolují přes 100 italských leteckých základen. Tento proces remilitarisace Itálie se ovšem prováděním pařížských dohod urychlí a také tato země bude podrobena horečnému zbrojení v rámci agresivní organisace Západoevropské unie a Severoatlantického paktu.

c) Příkladem neúspěchu úsilí o rozšiřování imperialistického útočného bloku je Rakousko. Řada opatření západoněmeckých a amerických monopolistů nasvědčovala tomu, že tyto agresivní kruhy mají s Rakouskem své vlastní plány, které těsně souvisely s obnovou německého militarismu. Šlo jim v podstatě o to, pokusit se o reprisu anšlusu nebo o jeho přímé zapojení do Severoatlantického paktu. Tak by bylo umožněno americkým imperialistům Rakousko kolonisovat a proměnit ve válečnou základnu. Také v Rakousku existují reakční síly, které by s tímto plánem souhlasily, zejména proto, že pro něj byly získány po-

dílem na ziscích ze zbrojních dodávek pro USA. Tyto dodávky pro americkou armádu činily podle zprávy zástupce vrchního velitele amerických jednotek v Evropě generála Cooka ze dne 4. října 1954 za dobu od 1. 7. 1953 do 30. 6. 1954 téměř 17 milionů dolarů. Rakousko se dostalo v pořadí zbrojních dodavatelů v Evropě na páté místo. Hospodářství Rakouska bylo tak podrobováno tlaku militarisace, avšak na tom nebylo dosti. USA začaly hned po skončení války přeměňovat své okupační pásmo v Rakousku ve vojenské nástupiště. Vybudovaly tu řadu vojenských objektů, opevnění, silnic, letišť a p. A takovou činnost rozšířily i do ostatních pásem západních mocností. Nakonec v rozporu s dohodou mezi vládami SSSR, Velké Británie, USA a Francie z 9. 7. 1945 umístily své ozbrojené síly na území francouzského okupačního pásma, hlavně v Tyrolsku, s úmyslem vybudovat tu alpskou pevnost NATO.

Všechny tyto pokusy však skončily nezdarem. Ve dnech 12. až 15. dubna bylo dosaženo dohody při jednáních mezi nejvyššími představiteli Sovětského svazu a Rakouska v Moskvě o uzavření státní smlouvy o obnovení nezávislého a demokratického Rakouska.

V této otázce pak byla uskutečněna mezi Sovětským svazem a západními velmocemi jednání, která byla 15. května t. r. zakončena podepsáním státní smlouvy s Rakouskem. Tím byly zkrženy plány amerických a západoněmeckých monopolistů na zavlčení Rakouska do jejich aliance.

7. Z uvedených faktů vyplývá, že obnovení útočného německého militarismu ohrožuje mír jak mezi zeměmi s rozdílnými společenskými systémy, tak mezi samými kapitalistickými zeměmi. Proto boj všech mírumilovných národů musí být veden proti obnově německého militarismu společně, musí být veden proti každé válce, neboť každá válka hrozí být válkou, v níž bude použito nukleárních zbraní. V tomto směru poskytuje jedinou záruku míru v Evropě uzavření celoevropské smlouvy o kolektivní bezpečnosti, jak ji navrhl Sovětský svaz na berlínské konferenci.

Proto se jeví nevyhnutelným důsledkem pařížských dohod zesílení společného boje všech evropských národů na uzavření smlouvy o kolektivní bezpečnosti. Takovou nutnost pochopí všechny národy, které budou na vlastní oči vidět, jak se před nimi znovu vyzbrojuje útočná wehrmacht, která v tomto století již po dvakrát zpusťovala Evropu a národy uvrhla do strašlivé bída a strádání. Takové stanovisko je vyjádřeno v resoluci světové rady míru, v němž se praví: „Evropské národy odmítají vytvoření nové wehrmacht. Národy jsou proti obnově armády, která rozsávala smrt a zkázu v Evropě.“ Proto Světová rada míru vyzvala všechny národy, aby se sjednotily a vystupňovaly své úsilí v boji proti obnově německého militarismu, aby tak zajistily bezpečnost Evropy za účasti mírumilovného Německa.

Takové cíle si kladla rovněž „Evropská dělnická konference“ konaná ve dnech 22. až 25. dubna v Lipsku.

Národy poznají, kam vede politika horečného zbrojení, politika atomového a vodíkového vyděračství, politika zastrašování a hrozeb, jak ji uskutečňují američtí imperialisté a jejich spojenci.

Politika „s posice síly“ bude nadále odhalována před masami prostých lidí všech států jako politika, která je výrazem snahy amerických monopolistů podrobit si celý svět, obnovit kapitalismus v zemích, které s ním

súčtovaly, potlačit národně osvobozené hnutí v koloniích a polozávislých zemích, připravit ostatní státy o samostatnost a nezávislost a vnutit jim násilím pořádek vhodný americkým miliardářům. Politika „s posice síly“ je politika násilí, jaké znají evropské národy z doby nacistického panství nad Evropou. Vojenské bloky a pakty diktované americkými monopolisty buržoasním vládám kapitalistických zemí nezvyšují jejich sílu, protože jsou sjednány proti zájmům lidu a takové vlády nemohou očekávat podporu své politiky.

Takové budou nevyhnutelné důsledky přijetí a provádění pařížských dohod, obnovujících německou wehrmacht jako nástroj světových monopolů k rozpoutání nové světové války v zájmu nastolení americké světové vlády.

8. Země demokratického tábora nemohou vyvodit důsledky z této nové situace v Evropě.

Deklarace vlád SSSR, Polska, Československa, NDR, Maďarska, Rumunska, Bulharska a Albánie podepsaná na moskevské konferenci prohlásila, že v případě ratifikace pařížských dohod učiní mírumilovné státy v odpověď společná opatření na poli organizace ozbrojených sil a jejich velení, stejně tak jako jiná opatření nutná k upevnění jejich obranyschopnosti. „Národy našich států si uvědomují, že pařížské dohody značně zesílily hrozbu nové války, nepřipustí však, aby vývoj událostí je zastihl nepřipraveny.“ Takový je nevyhnutelný důsledek přijetí pařížských dohod pro demokratický tábor vedený Sovětským svazem.

*

Přes všechna fakta, která nasvědčují tomu, že jde o vážné ohrožení míru v Evropě a ve světě novým pokusem využít německého militarismu k uskutečnění svých světovládných plánů amerických imperialistů, je třeba vidět, že k provedení takového plánu dochází za zcela jiných historických podmínek, než tomu bylo v období mezi první a druhou světovou válkou.

Dnes je zcela jiná mezinárodní situace: Sovětský svaz není jedinou socialistickou zemí sevřenou v kapitalistickém obklíčení, vedle Sovětského svazu existují lidově demokratické země, lidová Čína, existuje mohutný demokratický tábor, ve kterém žije téměř jedna miliarda lidí. Tyto národy se opírají o neustále rostoucí moc své ekonomiky i vojenských sil. S těmito silami musí počítat všichni, kteří se domnívají, že bude možno tábor socialismu a demokracie vrátit zpět na cestu kapitalismu. Při tom je nutno vzít zřetel zejména na takovou skutečnost, že Sovětský svaz v rozvoji válečné techniky nezaostal v ničem za kapitalistickými zeměmi.

Dne 8. 2. t. r. prohlásil s. Molotov: „Ve výrobě vodíkové zbraně dosáhli sovětsí lidé dokonce takového úspěchu, že pozadu zůstal nikoli Sovětský svaz, nýbrž Spojené státy.“

Při tom Sovětský svaz nikoho neohrožuje, provádí důsledně mírovou politiku a proto se může opírat o sympatie prostých lidí všech národů. Sovětský svaz nikdy své smlouvy neznadil a přesně plnil všechny jejich požadavky. Zůstal věren svým závazkům i zásadám přátelské spolupráce se všemi zeměmi. V tom spočívá i význam velké mezinárodní autority Sovětského svazu.

I v nynější době tudíž existuje možnost mírové koexistence států s různými společenskými systémy. Národy chápou správnost zásady řešit všechny mezinárodní spory nikoli válkou, nýbrž jednáním. Prostí lidé, kteří si nepřejí válku, budou podporovat politiku jen takových vlád, které dovedou zabezpečit mírovou spolupráci všech národů. Prostí lidé si nikdy válku nepřáli, avšak neměli možnost se proti válce vyslovit. Neměli také oporu ve svých organizacích a nemohli mít vliv na vývoj událostí. V dnešních poměrech existují celosvětové masové organizace, které jsou s to vyjádřit jejich vůli, organisovat ji k boji proti všem válečným akcím. Mnohé národy pochopily možnost i nutnost společného boje za zachování míru.

Evropské národy chápou plný dosah nebezpečí, které vyvěrá z obnovy německého militarismu pro světový mír. Nebezpečí míru se strany německého militarismu nevzniká v Evropě po prvé. Evropské národy mají ještě v živé paměti své vlastní zkušenosti s německým militarismem, zejména z doby druhé světové války. Tyto zkušenosti má jak prostý lid, dělníci a rolníci, tak také drobná, národní buržoasie těch zemí, které byly nacismem ohrožovány. Stejně zkušenosti mají národy, které dnes zúčtovaly s kapitalismem a jsou na cestě k budování socialismu.

Milionové masy prostých lidí kapitalistických zemí západní Evropy si plně uvědomují, že by německý militarismus již nikdy neohrožoval bezpečnost evropských národů, kdyby byly dodržovány smlouvy uzavřené mezi spojenci v druhé světové válce, které měly navždy znemožnit německému militarismu jakoukoli novou agresi. Uvědomují si rovněž, že tyto závazky zradily buržoasní vlády USA, Velké Britannie a Francie, které roztrhaly své smlouvy a daly se cestou válečných dobrodružství. Kdyby tyto dohody nebyly pošlapány, nikdy by německý militarismus nemohl ohrožovat mír v Evropě. Nejlepším důkazem toho je existence Německé demokratické republiky.

Evropské národy si musí také plně uvědomit, na koho padá odpovědnost za obnovu německého militarismu a koho mají volat před soud národů.

Německý militarismus je obnovován pomocí zvenčí, pomocí americko-anglických monopolistů, aby byly uskutečněny jejich světovládné plány.

Evropským národům je čím dále tím více zřejmé, že německý militarismus má plnit úkoly amerických a světových monopolů. Americkému imperialismu je podřízen, je na něm závislý, je na něj alespoň dosud odkázán. Tyto skutečnosti si uvědomuje německý lid, který pocituje denně americkou okupaci, tak i ostatní národy Evropy. Německý militarismus obnovují síly světové reakce představované americkými a anglickými imperialisty proti vůli a zájmu lidu západního Německa, proti vůli lidu Francie i Anglie. Německý militarismus by nemohl ohrožovat mír, kdyby se nestal nástrojem amerických imperialistů k uskutečnění světové nadvlády amerických monopolů. Kalkulace amerických imperialistů, kteří zaměřují agresivní síly německého militarismu proti Sovětskému svazu a zemím lidové demokracie, rovněž není nová. Již jednou byla uplatněna v praxi, avšak jaký byl výsledek? Německý militarismus se obrátil nejprve proti Francii a Anglii, vyhnal anglická vojska z pevniny a zasadil také Velké Británii těžké rány na souši i na moři.

Německý militarismus je v současné době reprezentován stejnými představiteli jako za nacistického režimu, válečnými zločinci, které pus-

tili na svobodu američtí, angličtí a francouzští imperialisté. Tito bývalí representanti nacistické třetí říše, její ekonomiky, politiky i armády jsou dnes pověřováni stejnými funkcemi. Německý imperialismus je obnoven za pokračující fašisace země, za potlačování demokratických práv a svobod lidu. Národy poznaly cestu, kterou se dostával fašismus k moci, poznaly také, jak vlastní buržoasie zrazovala zájmy národů a jak vydala všanc národní samostatnost a nezávislost. Nástup nacismu počínal zákazem komunistické strany, rozeznáním svobodných odborů, likvidací práv dělníků a končil zákazem také sociálně demokratických stran, likvidací demokratických svobod, terorem, který končil v koncentračních táborech a plynových komorách. To vše z vědomí dělnických mas i drobné buržoasie dosud nevymizelo. Nástup těchto sil reakce mobilisuje poctivé lidi bez rozdílu tříd a politického přesvědčení i náboženství k odporu a k boji za zachování demokracie, svobody a národní nezávislosti.

Německému militarismu jsou svěřovány prostředky hromadného ničení. I tento fakt byť sebevíce zahalený proniká do vědomí evropských národů, zvláště poté, když byly nukleární zbraně přijaty do výzbroje sil NATO. Tyto zbraně v rukou nacistických hrdlořezů jsou smrtelným nebezpečím pro evropské národy. Ani sami američtí imperialisté nemají nejmenší záruky, že jich nebude použito proti nim nebo proti jejich partnerům. Skutečnost, že američtí monopolisté nejsou monopolními vlastníky těchto prostředků hromadného ničení, zakládá možnost a nutnost oboustranného použití těchto bojových prostředků, které ohrožují životy milionů lidí v Evropě a nejen v Evropě. I toto nebezpečí proniká do vědomí prostých lidí, kteří se nakonec budou ptát, proč by měli být obětováni v bezvýchodné válce. Na druhé straně budou usilovat, aby tyto zbraně byly vyraženy z rukou atomových šílenců a aby všem atomovým maniakům byla včas nasazena svěrací kazajka.

A na místě ne posledním národy získaly již mnoho zkušeností z boje za zachování míru po druhé světové válce. Tyto zkušenosti potvrzují, že společný boj všech pokrokových sil je-li dobře veden, může účinně přispět k odvrácení dané války, dočasně ji oddálit, dočasně ubránit daný mír, odstranit válkychtivou vládu a nahradit ji jinou, ochotnou mír zachovat. Takové zkušenosti dokazují, že je-li v současné době vážně mír ohrožován, je třeba ještě větší a účinnější mobilisace všech pokrokových sil k tomu, aby byla válka odvrácena, aby byl udržen mír. Je třeba nového nástupu všech progresivních sil lidské společnosti na obou stranách světových barikád, aby myšlenka míru zvítězila nad myšlenkou války. Vytvářejí-li se znovu nebezpečná ohniska války, je třeba kolem nich sevřít stejně pevnou vůli milionových mas, lokalizovat a zničit je. Zkušenosti z bojů za druhé světové války i po ní ukazují, že je to možné, avšak je k tomu třeba veliké morální i materiální síly. Výrazem této síly je bojové odhodlání dělnických mas v kapitalistických zemích v čele s komunistickými stranami, které se mohou ve svém boji opírat o pevnou hradbu demokratického tábora vedeného Sovětským svazem a lidovou Čínou.

V tomto velikém všelidském úkolu obrany míru a demokracie má také naše vlast svůj významný podíl. Proto je třeba upevňovat morálně politickou jednotu našeho lidu, neustále posilovat ekonomickou sílu naší země a budovat vysoce bojeschopnou armádu.

Náš lid vedený Komunistickou stranou Československa ve chvílích zvýšeného nebezpečí ještě pevněji na svou armádu spoléhá, vyjadřuje jí pevnou důvěru a zvyšuje o ni svou otcovskou péči. Proto se i armáda musí ještě pevněji semknout s lidem, z něhož čerpá svou sílu. Mezi lidem a armádou existuje dnes jednotná a pevná vůle bránit se napadení imperialistickými agresory. K tomu účelu dostává armáda čím dál tím lepší a dokonalejší zbraně a bojovou techniku.

Úkolem každého příslušníka armády je tuto bojovou techniku mistrně ovládat, zbraní ukutých v obraně míru všemožně šetřit. Zvláštní zřetel je nutno věnovat nové technice, kterou je naše armáda vyzbrojována pro boj za použití atomových zbraní. Každý příslušník naší armády si musí uvědomit, že zavedení nových zbraní, i atomových, nesnižuje úlohu a význam člověka-vojáka, nýbrž právě naopak, sám boj vyžaduje ukázněného vojáka, který je přesvědčen o spravedlivosti vedené války, o spravedlivých cílech vedeného boje.

Z toho vyplývá, že práce velitelů všech stupňů i politických pracovníků musí být neustále zaměřena na zlepšení výchovy našich vojáků. Lhostejný poměr k výchově vojáků nelze sloučit se ctí důstojníka lidové armády. Každý velitel i politický pracovník musí pečovat o to, aby podřízení správně a plně chápali politiku strany a vlády a ze svého vnitřního přesvědčení obhajovali a vysvětlovali ji všem vojákům. V řadách vojáků je třeba působit na jejich vědomí a cit, rozvíjet jejich národní a vojenskou hrdost. Nedopustit, aby bojovou morálku rozleptávaly nálady zaostalých vrstev a domácí i zahraniční reakce, aby vojáci vinou nedostatečné politicko-výchovné práce zmalomyslněli a ztráceli důvěru ve vlastní sílu a spravedlivost své věci.

Úkolem politicko-výchovné práce je neustále upevňovat v každém vojákovi vědomí osobní odpovědnosti za obranu vlasti.

Obnova německého militarismu musí ještě více zvýšit naši bdělost a ostražitost a bojovou pohotovost všech příslušníků naší armády. Jen tak mohou být překaženy agresivní plány světové reakce ztročit svoidymilovné národy a nastolit světové panství amerických monopolistů.

